

de Rechtspraak

Rechtbank Noord-Holland

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste Commissie voor Veiligheid en
Justitie
d.t.v. mevr. mr. A.E.A.J. Hessing-Puts
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Gerechtsbestuur

bezoekadres
Simon de Vrieshof 1
2019 HA Haarlem

correspondentieadres
Postbus 1621
2003 BR Haarlem

t (023) 888 4444
f (023) 888 4888
www.rechtspraak.nl

datum 1 oktober 2015
van Bestuursbureau
contactpersoon L.M. Tobi-Bruinsma
doorkiesnummer 023 - 888 4014
e-mail b.tobi-bruinsma@rechtspraak.nl
ons kenmerk UIT.654 Pres/btb
onderwerp hoorzitting d.d. 8 oktober 2015

Geachte leden van de vaste Commissie voor Veiligheid en Justitie,

Het bestuur van de rechtbank Noord-Holland heeft vernomen dat u op 8 oktober a.s. een rondetafelgesprek houdt over het locatiebeleid Rechtspraak zoals neergelegd in het Meerjarenplan voor de rechtspraak (hierna: MJP). We hebben vastgesteld dat daarvoor de presidenten van zes van de zeven gerechten waarop de huisvestingsparagraaf uit dit plan betrekking heeft, zijn uitgenodigd. Uiteraard hebben wij respect voor uw uitnodigingsbeleid hierin. Het gevolg is dat het bestuur van de rechtbank Noord-Holland als enige van de zeven besturen geen inbreng heeft. Om die reden hebben wij de vrijheid genomen om u langs deze weg te informeren over de specifieke omstandigheden die voor de rechtbank Noord-Holland van belang zijn in deze discussie.

Inleiding

In het Meerjarenplan zijn noodzakelijke verbeteringen en de financiële kaders bij elkaar gebracht. De Rechtspraak moet tegelijkertijd:

- Moderniseren (digitaliseren, daar geeft zij invulling aan middels het programma Kwaliteit en Innovatie, hierna: KEI)
- Investeren in kwaliteit (blijkt onder andere uit het rapport visitatie gerechten 2014)
- De werkdruk aanpakken (blijkt onder andere uit het Medewerkeerswaarderingsonderzoek 2014)
- Fors bezuinigen, van 32 mln. euro in 2016, oplopend tot 88 mln. euro in 2020 (taakstelling Rutte II)

Deze verbeteragenda brengt met zich mee dat de vraag waar bezuinigd kan worden, niet beantwoord kan worden met bezuiniging op personeel en ICT. De enige mogelijkheid die we hebben, is bedrijfsvoering en huisvesting. Op beide terreinen nemen we maatregelen die tot een besparing leiden. Voor wat betreft de huisvesting gaan we over naar flexibele werkplekken waarbij we de rijksbreed geldende huisvestingsnormen hanteren. Dat leidt de komende jaren tot een overschot van ongeveer 130.000 vierkante meter. In de huidige maatschappelijke context vinden we het onverantwoord om publieke middelen hieraan te besteden. In de situatie van Noord-Holland komt een wijziging van de huisvestingssituatie pas aan de orde in 2020; dit is 7 jaar na de inwerkingtreding van de Wet HGK en ook na de digitalisering van de werkprocessen.

de Rechtspraak

Rechtbank Noord-Holland

datum 1 oktober 2015
kenmerk UIT.654 Pres/btb
pagina 2 van 3

Het uitgangspunt in het MJP is dat per rechtbank in één zittingsplaats het volledige zaakspakket wordt aangeboden, m.u.v. de arrondissementen Noord-Nederland en Zeeland-West-Brabant waar in twee zittingsplaatsen het volledige zaakspakket wordt aangeboden.

In zeven zittingsplaatsen, waaronder Alkmaar, wordt het zaakspakket gewijzigd door zaken met gedetineerden, MK-zaken en handelszaken te verplaatsen naar de zittingsplaats(en) met het volledige zaakspakket. Daarnaast is er nog een klein deel van de enkelvoudige zaken die ook niet op die locaties wordt behandeld. Hierdoor zijn in die zittingsplaatsen geen dure cellenblokken en bijkomende maatregelen, en geen grote zittingszalen voor een meervoudige kamer meer nodig. Verder worden de werkplekken van medewerkers geconcentreerd in de zittingsplaats(en) waar het volledige pakket wordt aangeboden. En tot slot gaat in alle zittingsplaatsen gewerkt worden met flexibele werkplekken en plaats- en tijdonafhankelijk werken.

In het voorjaar en de zomer is met de Raad voor de rechtspraak en alle presidenten gesproken over de inhoud van dit plan. Toen daar overeenstemming over bestond is het bekend gemaakt en in september jl. is het besproken met de burgemeesters van Haarlem, Zaanstad, Alkmaar en Schagen, de Commissaris van de Koning, de Deken van de Orde van Advocaten Noord-Holland, het Openbaar Ministerie en natuurlijk met de eigen medewerkers.

Standpunt rechtbank

De rechtbank Noord-Holland heeft voorafgaand aan de HGK geen gemakkelijk fusieproces gekend. De afgelopen drie jaren heeft het bestuur ingezet op de samenwerking en afstemming van werkwijzen tussen de locaties. Dat proces is nog volop gaande. We hadden graag gezien dat we de (financiële) ruimte hadden gehad om dat traject de komende jaren voort te zetten. Echter, de bezuinigingsopdracht vanuit de Minister en de, volkomen terechte, druk van de medewerkers en de Visitatiecommissie om nu eindelijk meer financiële ruimte te creëren ten behoeve van het primaire proces heeft gemaakt dat we, eerder dan waar we intern in de rechtbank aan toe waren, genoodzaakt waren om het nu voorliggende plan te maken. Wij zijn ons terdege bewust van het feit dat dit voor de organisatie eigenlijk te vroeg is en ook wij hadden liever de evaluatie van de HGK afgewacht.

De huisvestingsparagraaf uit het Meerjarenplan heeft voor Noord-Holland pas over vijf jaar (2020) effect. Dat geeft de organisatie intern nog wat tijd en dat tijdstip ligt na de implementatie van KEI. Dat kan ook niet eerder omdat we de personele krimp die het gevolg is van de verdere digitalisering nodig hebben om in de panden in Haarlem te passen. Het huurcontract in Alkmaar loopt nog door tot 2024 dus als de digitalisering vertraging oploopt en het is nodig, dan kunnen we daar nog iets langer blijven.

In het voormalige arrondissement Alkmaar wonen zo'n 650.000 mensen. Het bestuur van de rechtbank Noord-Holland staat voor de aanwezigheid en toegankelijkheid van de rechtspraak in het midden en noordelijk deel van Noord-Holland. Dat standpunt wordt gedeeld door de gemeentebesturen, de advocatuur en onze eigen medewerkers. Gelet op de afstanden in de provincie en het feit dat Haarlem helemaal in het zuiden van de provincie ligt, is het voor de inwoners van het noordelijk deel van de provincie van belang dat er een ruim zaakaanbod in Alkmaar op zitting wordt behandeld. Met het huidige voorstel is beoogd om die zaken in Alkmaar te behandelen waarbij reisafstand en reiskosten

de Rechtspraak

Rechtbank Noord-Holland

datum 1 oktober 2015
kenmerk UIT.654 Pres/btb
pagina 3 van 3

bezwaarlijk zijn voor de burgers die het betreft. Daarnaast is er een categorie zaken die plaats- of regio gebonden zijn. Dat zijn bijvoorbeeld kort-gedingen en bouwzaken of omgevingsrechtzaken. Hoewel dat niet in de huidige plannen staat, vindt het bestuur dat ook die zaken in Alkmaar behandeld moeten worden.

Geografisch gezien ligt Alkmaar centraler in de provincie dan Haarlem. Dat zou pleiten voor concentratie van werkplekken in Alkmaar. Vanuit de huidige situatie bekeken is dat echter geen reële optie.

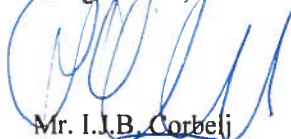
In Alkmaar hebben we een pand en in Haarlem twee. Het pand in Alkmaar is te klein om alle medewerkers te huisvesten. De beide panden in Haarlem zijn wel passend. Bovendien is er ten aanzien van een van de panden in Haarlem een huurcontract afgesloten dat nog loopt tot 2035. Voor Haarlem pleit verder dat de werkplekken van de medewerkers van de afdelingen bestuursrecht en bedrijfsvoering al geconcentreerd zijn in Haarlem.

Het aanhouden van de kantoren in Alkmaar en afstoten van een van de panden in Haarlem is vanwege de krimpende personele bezetting als gevolg van een al drie jaar dalende zaaksinstroom eveneens geen goede keus. Dat zou betekenen dat de medewerkers en rechters in een rechtsgebied worden verdeeld over twee werkeenheden die fysiek ver van elkaar verwijderd zijn. Om de kwetsbaarheid te illustreren: In 2013 werkten er 157 FTE rechters in het primaire proces en dat is sedertdien gedaald naar een benodigde bezetting in 2016 van 124 FTE rechters. Het gevolg is dat de secties handel & insolventies, kanton en familie te klein worden om op twee locaties een robuust team te vormen. In die drie secties is (voor beide locaties tezamen) nog maar voor respectievelijk 17, 21 en 19 FTE aan werk voor rechters in 2016. Als we dat opsplitsen over twee locaties, dan betekent dat per locatie ongeveer 10 rechters per rechtsgebied. Daarmee raken we de kritische grens van de omvang van een team. Ziekte en vacatures kunnen moeilijk opgevangen worden, terwijl ook de specialismen maar beperkt belegd kunnen worden. Tegen die achtergrond vinden wij het onverantwoord om voor de toekomst een beslissing te nemen die ons ook voor de lange termijn vastlegt op huisvesting op twee locaties.

Niet alleen wij, maar ook de samenleving wil goede en toegankelijk rechtspraak. Daarvoor is te weinig geld beschikbaar. Met dit plan geven we aan welke bijdrage we daaraan zelf kunnen leveren. Als u vindt dat we voor Noord-Holland andere keuzes moeten maken dan verzoeken we u om ons de financiële middelen ter beschikking te stellen, zodat we ook in staat zijn om goede en toegankelijke rechtspraak te realiseren.

We vertrouwen erop dat wij u met het bovenstaande voldoende inzicht hebben verschaft in de situatie van de rechtbank Noord-Holland en zijn gaarne bereid een en ander mondeling te komen toelichten op 8 oktober a.s.

Hoogachtend,

Mr. I.J.B. Corbeij
waarnemend president

ba.
btobi-beuhsma

Mr.drs. S. Vaessen
bestuurslid